

MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
KONSULLIK XIZMATI RIVOJLANISHI TARIXI

Millat Umidi universiteti

A.A.Azizov BM-106

Annotatsiya

Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasining mustaqillikka erishganidan so'ng konsullik xizmati tizimining shakllanishi va rivojlanish bosqichlari yoritilgan. Shuningdek, konsullik faoliyatining asosiy yo'nalishlari, fuqarolarga ko'rsatilayotgan xizmatlar hamda xalqaro hamkorlikdagi o'rni haqida ma'lumot berilgan.

Kalit so'zlar: konsullik xizmati, diplomatiya, tashqi siyosat, mustaqillik, xalqaro hamkorlik.

Annotation

This article explores the development of the consular service system of the Republic of Uzbekistan after gaining independence. It highlights the main stages of formation, the functions of consular offices, and their role in protecting citizens' rights and promoting international cooperation.

Keywords: consular service, diplomacy, foreign policy, independence, international cooperation.

Аннотация

В данной статье рассматривается процесс становления и развития консульской службы Республики Узбекистан после обретения независимости. Освещаются основные направления её деятельности, защита прав граждан и роль в международном сотрудничестве.

Ключевые слова: консульская служба, дипломатия, внешняя политика, независимость, международное сотрудничество.

Kirish

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan so'ng mamlakatning tashqi siyosati va diplomatik aloqalari yangi bosqichga ko'tarildi. Shu jarayonda konsullik xizmati muhim o'rin egalladi. Chunki u xorijdagi fuqarolar manfaatlarini himoya qilish, xalqaro aloqalarni rivojlantirish va davlat nufuzini mustahkamlashda asosiy vositalardan biri hisoblanadi. Mustaqillikdan oldin konsullik faoliyati sobiq ittifoq doirasida amalga oshirilgan bo'lsa, 1991-yildan keyin O'zbekiston bu tizimni mustaqil ravishda shakllantirishga kirishdi.

Asosiy qism

O'zbekiston Respublikasida konsullik xizmatining huquqiy asoslari 1996-yilda qabul qilingan "Konsullik ustavi" orqali belgilandi. Ushbu hujjat konsullik muassasalarining vakolatlari, majburiyatlari va fuqarolar bilan ishlash tartibini aniqlab berdi. Shuningdek, 2019-yilda "Konsullik faoliyati to'g'risida"gi yangi qonun loyihasi ishlab chiqilib, zamonaviy talablar asosida takomillashtirildi.

O'zbekistonning mustaqillik yillarida dunyoning ko'plab davlatlarida – Rossiya, Turkiya, AQSh, Germaniya, Qozog'iston, Koreya Respublikasi kabi mamlakatlarda konsullik muassasalari ochildi. Bu muassasalar xorijdagi fuqarolarga pasport berish, hujjatlarni tasdiqlash, fuqarolik masalalarini hal etish va huquqiy yordam ko'rsatish kabi xizmatlarni amalga oshiradi.

Shuningdek, konsullik xizmati O'zbekistonning xalqaro obro'sini oshirishga ham xizmat qilmoqda. Ular nafaqat fuqarolarning huquqlarini himoya qiladi, balki iqtisodiy, madaniy va ilmiy hamkorlikni rivojlantirishda ham faol ishtirok etadi. So'nggi yillarda elektron konsullik tizimi joriy qilinib, fuqarolar uchun onlayn xizmatlar yo'lga qo'yildi. Bu esa davlat xizmatlarini tezkor va qulay shaklda ko'rsatishga imkon berdi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasi konsullik xizmati tubdan yangilandi va zamon talablariga mos tizimga aylandi. Bugungi kunda u mamlakat tashqi siyosatining ajralmas qismi bo'lib, fuqarolarning manfaatlarini himoya qilish va xalqaro hamkorlikni kengaytirishda muhim rol o'ynamoqda. Shu orqali O'zbekistonning xalqaro maydondagi nufuzi yanada mustahkamlanmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar :

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: Adolat, 2023.
2. “Konsullik ustavi” – O'zbekiston Respublikasi Qonuni, 1996-yil 8-mart.
3. O'zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligi rasmiy sayti – www.mfa.uz
4. Karimov I.A. O'zbekistonning o'z istiqlol va taraqqiyot yo'li. – Toshkent: O'zbekiston, 1992.
5. “Konsullik faoliyatini rivojlantirish konsepsiyasi”, TIV axborot byulleteni, 2021-yil.

